

Sygnatura akt VI GC 384/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2014 r.

Sąd Rejonowy w Wałbrzychu VI Wydział Gospodarczy **w składzie:**

Przewodniczący SSR Łukasz Kozakiewicz

Protokolant Ewelina Dulian

po rozpoznaniu w dniu 20 października 2014 r. na rozprawie sprawy

z powództwa (...) SA w S.

przeciwko K. R., P. S., W. S.

o zapłatę 650,43 zł

I. zasądza od pozwanego K. R. zobowiązanego solidarnie z pozwanymi P. S. i W. S. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej w S. kwotę 63,63 zł (sześćdziesiąt trzy złote 63/100) wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lipca 2014r.,

II. dalej idące powództwo w stosunku do K. R. oddala,

III. zasądza od pozwanego K. R. na rzecz powoda kwotę 22,70 zł (dwadzieścia dwa złote 70/100) tytułem kosztów procesu, z tym że do jej zapłaty pozwany pozostaje zobowiązany solidarnie z pozwanymi P. S. i W. S..

UZASADNIENIE

Powód – (...) Spółka Akcyjna w S. wniósł o zasądzenie od pozwanych K. R., P. S. i W. S. solidarnie kwoty 650,43 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 253,28 zł od dnia 15 września 2012r., od kwoty 303,96 zł od dnia 13 października 2012r., od kwoty 93,19 zł od dnia wniesienia pozwu oraz kosztami procesu. W uzasadnieniu pozwu podał, że sprzedał pozwanym towar. Pozwani zapłacili jedynie część ceny sprzedaży. Reszta ceny nie została zapłacona mimo wezwanie do zapłaty.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 4 lipca 2014r., nakazano pozwanym solidarnie, aby zapłacili na rzecz powoda kwotę 650,43 zł wraz z ustawowymi odsetkami od kwoty 253,28 zł od dnia 15 września 2012r., od kwoty 303,96 zł od dnia 13 października 2012r., od kwoty 93,19 zł od dnia 1 lipca 2014r. oraz kwotę 227,- zł tytułem kosztów procesu.

W sprzeciwie od tego nakazu zapłaty, pozwany K. R. wniósł o oddalenie powództwa w całości i nie obciążanie go kosztami procesu. Zarzucił, że z dniem 1 sierpnia 2012r. wystąpił ze spółki zawiązanej z pozostałymi pozwanymi i zgodnie z porozumieniem wspólników został zwolniony z odpowiedzialności za zobowiązania wynikłe ze stosunku spółki.

Sąd ustalił.

W dniu 31 lipca 2012r., powód sprzedał K. R., P. S., W. S. i G. Z., działającym jako wspólnicy spółki cywilnej pod firmą (...) s.c., towar w postaci wody mineralnej, za cenę 414,18 zł, z terminem zapłaty w dniu 14 sierpnia 2012r. Cena

została zapłacona w całości, w tym w dniu 21 października 2013r. co do kwoty 314,20 zł i w dniu 4 listopada 2013r. co do kwoty 99,98 zł.

Dowód: faktura VAT Nr (...) – k. 12, kalkulacja odsetek – k. 19, 21.

W dniu 1 sierpnia 2012r., pozwany K. R. wystąpił ze spółki cywilnej pod firmą (...) s.c., związanej z P. S., W. S. i G. Z.. Pod warunkiem zrzeczenia się wkładu do spółki, pozostali wspólnicy zwolnili pozwanego K. R. od odpowiedzialności za zobowiązania wobec wierzycieli spółki.

Dowód: aneks z dn. 31.07.2012r. – k. 45 – 46, wniosek o wpis do CEiIoDGRP – k. 56 – 60.

W dniu 31 sierpnia 2012r., powód sprzedał P. S., W. S. i G. Z., działającym jako wspólnicy spółki cywilnej pod firmą (...) s.c., towar w postaci wody mineralnej, za cenę 453,30 zł, z terminem zapłaty w dniu 14 września 2012r. Cena została zapłacona w części, tj. co do kwoty 200,02 zł, w dniu 4 listopada 2013r.

Dowód: faktura VAT Nr (...) – k. 13, pismo z dn. 14.10.2013r. – k. 18, kalkulacja odsetek – k. 20.

W dniu 28 września 2012r., powód sprzedał P. S., W. S. i G. Z., działającym jako wspólnicy spółki cywilnej pod firmą (...) s.c., towar w postaci wody mineralnej, za cenę 303,96 zł, z terminem zapłaty w dniu 12 października 2012r.

Dowód: faktura VAT Nr (...) – k. 14, pismo z dn. 14.10.2013r. – k. 18.

Pismami z dnia 18 października 2012r., 16 listopada 2012r. i 18 grudnia 2012r. powód wezwał pozwanych do zapłaty kwoty 1.171,44 zł z tytułu ceny sprzedaży.

Dowód: wezwanie do zapłaty z dn. 18.10.2012r. – k. 15, wezwanie do zapłaty z dn. 16.11.2012r. – k. 16, wezwanie do zapłaty z dn. 18.12.2012r. – k. 17.

Sąd zważył.

Wobec wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty jedynie przez pozwanego K. R., rozpoznanie sprawy dotyczyło tylko tego pozwanego. Nakaz zapłaty w stosunku do pozwanych P. S. i W. S. uprawomocnił się (art. 504 § 2 k.p.c., art. 505 § 2 k.p.c.).

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie zaoferowanych przez obie strony dowodów z dokumentów w postaci: faktur VAT, pisma pozwanych, wezwań do zapłaty oraz kalkulacji odsetek a także aneksu i wniosku o wpis zmian w Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej – prawdziwości i rzetelności których żadna z nich nie przeczyła, co pozwalało uznać je za właściwe i miarodajne źródło informacji o stanie faktycznym sprawy.

Na podstawie przeprowadzonych dowodów, ustalono istotne okoliczności sprawy obejmujące fakt sprzedaży przez powoda towaru pozwanym, w tym również pozwanemu K. R. a także fakt częściowej zapłaty ceny z tego tytułu oraz wystąpienia przez K. R. ze spółki cywilnej pod firmą (...) s.c. związanej z P. S., W. S. i G. Z..

Zgodnie z art. 535 § 1 k.c., przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. W niniejszej sprawie niewątpliwe roszczenie powoda wynika z zawartej z pozwanymi umowy sprzedaży. Wbrew jednak zapatrywaniu powoda, pozwany K. R. był stroną jednej tylko spośród wymienionych w pozwie umów. Umowy te były zawierane ze wspólnikami spółki cywilnej pod firmą (...) s.c. Pozwany stawał się stroną tych umów jedynie w czasie, gdy jednocześnie pozostawał wspólnikiem w/w spółki. Stosownie bowiem do przepisu art. 864 k.c., za zobowiązania spółki wspólnicy odpowiedzialni są solidarnie. Powołany przepis traktuje o odpowiedzialności wspólników za zobowiązania spółki cywilnej, tj. zobowiązania wspólników, które wynikają z działalności spółki cywilnej. Odpowiedzialność na jego podstawie ponoszą zarówno aktualni, jak również byli wspólnicy spółki cywilnej, przy czym w stosunku do tych ostatnich jedynie jeśli w okresie powstania zobowiązania byli oni wspólnikami spółki cywilnej, ewentualnie przystąpili oni do spółki już po powstaniu tego zobowiązania (**vide:** wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2008r.,

sygn. akt II CNP 49/08, LEX Nr 512041). Jak zaś wynika z aneksu z dnia 31 lipca 2012r., pozwany K. R. wystąpił ze spółki cywilnej pod firmą (...) s.c. z dniem 1 sierpnia 2012r. Obciążają go zatem jedynie zobowiązania, wynikłe z prowadzenia przez tę spółkę działalności, powstałe przed tą datą. W realiach niniejszej sprawy dotyczyło to jedynie umowy sprzedaży z dnia 31 lipca 2012r., potwierdzonej fakturą VAT Nr (...). Późniejsze umowy były już bowiem zawierane z wyłączeniem pozwanego K. R.. Nie ma przy tym znaczenia, że w załączonych do pozwu fakturach VAT Nr (...)i Nr (...)był on wymieniony jako wspólnik spółki cywilnej pod firmą (...) s.c. Faktury, stanowiąc dokument prywatny, pochodzący od powoda, mogą co najwyżej dowodzić tego, że powód twierdził iż stroną umów sprzedaży był również pozwany K. R.. Tymczasem dowody w postaci aneksu i wniosku o wpis zmian w Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej, obejmujący zgłoszenie zaprzestania przez K. R. prowadzenia działalności gospodarczej w ramach spółki cywilnej pod firmą (...) s.c., przekonują że w dacie dokonania objętych tymi fakturami czynności prawnych, pozwany nie był już wspólnikiem w/w spółki. Dla skuteczności ustąpienia wspólnika ze spółki obojętnym jest, czy okoliczność ta zostanie podana do wiadomości wierzycieli spółki, a tym bardziej jej przyszłych kontrahentów. Jednocześnie wskazać należy, że zawarte w aneksie z dnia 31 lipca 2012r. oświadczenie pozostałych wspólników (...) s.c. o zwolnieniu K. R. z odpowiedzialności za zobowiązania spółki pozostaje bezskuteczne wobec jej wierzycieli, a wywiera skutki prawne jedynie między wspólnikami (**vide:** wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2008r., sygn. akt II CNP 49/08, LEX Nr 512041). Uwolnienie pozwanego K. R. od odpowiedzialności za w/w zobowiązania ze skutkiem erga omnes wymagałoby wyrażenia przez wierzycieli odpowiedniej zgody (art. 519 k.c., art. 522 k.c.) lub zwolnienia pozwanego z długu (art. 508 k.c.), przy czym żadne z takich zdarzeń prawnych w niniejszej sprawie nie zaistniało. Nie ma zatem znaczenia – czego zdawał się nie dostrzegać reprezentujący powoda zawodowy pełnomocnik – czy pozwany spełnił warunek, od którego wspólnicy uzależnili skuteczność przedmiotowego zwolnienia. Warunek ten nie dotyczył przy tym samego wystąpienia pozwanego ze spółki.

W konsekwencji, należało uznać, że pozwany K. R. ponosi odpowiedzialność jedynie za zobowiązania wynikające z umowy sprzedaży z dnia 31 lipca 2012r. (faktura VAT Nr (...)). Jednocześnie należało uznać, że nominalna cena sprzedaży wynikła z tej czynności prawnej została w całości zapłacona. Otóż jak wynika z twierdzeń pozwu, pozwani zapłacili część swoich zobowiązań, których źródłem były umowy sprzedaży udokumentowane załączonymi do akt fakturami VAT. Powód nie wyjaśnił, które z tych zobowiązań uznał za zaspokojone. Skoro jednak przedmiotowe zobowiązanie było najdawniejszym spośród obciążających pozwanych – w braku odmiennego oświadczenia powoda i pozwanych – to na nie winna zostać zaliczona dokonana spłata (art. 451 § 3 k.c.). Na zaliczenie spełnionego świadczenia na należność z faktury VAT Nr (...) wskazuje również sposób, w jaki powód dokonał kapitalizacji odsetek za opóźnienie w zapłacie. Mianowicie powód naliczył te odsetki od dnia 15 sierpnia 2012r. a zatem od pierwszego dnia opóźnienia w zapłacie ceny sprzedaży na podstawie w/w faktury (k. 19, 21), co nakazuje wiązać je właśnie z tą transakcją (art. 231 k.p.c.). Z kolei wpłacone kwoty: 314,20 zł i 99,98 zł dając w sumie 414,18 zł, odpowiadają cenie sprzedaży określonej w fakturze VAT Nr (...). Powyższe oznacza, że cena sprzedaży wynikająca z umowy sprzedaży z dnia 31 lipca 2012r. została zapłacona w całości. Ponieważ jednak nastąpiło to z opóźnieniem, powód był uprawniony do naliczenia pozwanym odsetek ustawowych (art. 481 § 1 i 2 k.c.). Suma tych odsetek wynosił kwotę 63,63 zł (k. 19, 21) i pozostawała dotychczas niezapłacona. Odpowiedzialność pozwanego K. R. za zapłatę w/w ceny (w chwili zawarcia umowy sprzedaży pozostawał on wspólnikiem spółki cywilnej pod firmą: (...) s.c.), rozciąga się również na zobowiązania w stosunku do niej akcesoryjne, w szczególności odsetkowe. Powód był uprawniony do skapitalizowania odsetek (art. 482 § 1 k.c.) oraz żądania od nich dalszych odsetek do dnia wytoczenia o nie powództwa. Co za tym idzie, należało zasądzić od pozwanego K. R. na rzecz powoda kwotę 63,63 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lipca 2014r. Ponieważ pozwany pozostawał odpowiedzialny za w/w zobowiązanie solidarnie z pozwanymi P. S. i W. S. (co do których nakaz zapłaty sygn. akt VI GNc 687/14 uprawomocnił się), uczyniono o tym odpowiednie zastrzeżenie w sentencji wyroku.

Z tych przyczyn, orzeczono jak w pkt I wyroku.

W pozostałym zakresie powództwo w stosunku do pozwanego K. R. podlegało oddaleniu. Jak wskazano wyżej, ponosił on odpowiedzialność za zobowiązania spółki cywilnej pod firmą: (...) s.c. zaciągnięte do czasu ustąpienia z niej, tj. do dnia 1 sierpnia 2012r. W tym zakresie w grę wchodziła jedynie odpowiedzialność za wykonanie umowy sprzedaży

z dnia 31 lipca 2012r. Aktualne zobowiązanie z tego tytułu obejmowało już jednak jedynie odsetki od zapłaconej z opóźnieniem ceny, o czym rozstrzygnięto wyżej. Natomiast pozostałe, dochodzone pozwem roszczenia, wynikały z umów sprzedaży zawartych już po wystąpieniu K. R. ze spółki cywilnej pod firmą (...) s.c. – a to w dniu 31 sierpnia 2012r. i w dniu 28 września 2012r. Pozwany nie był zatem odpowiedzialny za wykonanie wynikających z nich zobowiązań. Powód nie podjął przy tym inicjatywy dowodowej w celu ewentualnego wykazania, że mimo ustąpienia ze spółki cywilnej, K. R. wraz z pozostałymi pozwanymi zawarł w/w umowy sprzedaży z powodem. Nieporozumieniem jest podjęta przez powoda próba obciążenia pozwanego częścią odpowiedzialności za zapłatę ceny sprzedaży wynikającą z w/w umów na zasadzie słuszności. Trudno zresztą doszukać się jakiegokolwiek uzasadnienia dla obciążania pozwanego, choćby częściowo, obowiązkiem wykonania zobowiązania, którego nie zaciągnął i do którego nie przystąpił. Co za tym idzie, powództwo w zakresie kwoty 586,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami podlegało oddaleniu, o czym orzeczono w pkt II wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. i art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Roszczenie powoda w stosunku do pozwanego K. R. zostało uwzględnione w około 10% (oddalone w około 90%) co uprawniało go do adekwatnego zwrotu poniesionych kosztów procesu, wynoszących w sumie 227,- zł i obejmujących opłatę sądową od pozwu w wysokości 30,- zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 180,- zł i koszty opłaty skarbowej uiszczonej od złożonego dokumentu pełnomocnictwa w wysokości 17,- zł. Uwzględniając zakres, w jakim powód wygrał spór, przysługiwał mu zwrot kosztów procesu w wysokości 22,70 zł (227,- zł x 10%), za zapłatę których pozwany pozostaje odpowiedzialny solidarnie z pozwanymi P. S. i W. S.. Sąd nie znalazł podstaw do odstąpienia od obciążania pozwanego kosztami procesu, gdyż złożony przezeń w tym zakresie wniosek nie doczekał się żadnego uzasadnienia. Tymczasem zastosowanie przepisu art. 102 k.p.c. wymaga wykazania przewidzianych nim nadzwyczajnych okoliczności. Tymczasem rzeczą pozwanego było wykazanie okoliczności usprawiedliwiających zastosowanie powołanego przepisu, który jako szczególny wobec zasady wyrażonej w art. 98 § 1 k.p.c., wymaga ścisłej wykładni (**vide:** postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2011r., sygn. akt III PZ 2/11, LEX Nr 901638; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2011r., sygn. akt II CZ 104/10, LEX Nr 784918; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lutego 2011r., sygn. akt I CZ 38/10, LEX Nr 738387).

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w pkt III wyroku.